

Ambtelijke Commissie COVID-19

Projectorganisatie COVID-19

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

Beleidsadviseur

5.1.2e

M 06

@minjenv.nl

nota

(Ter beslissing) Verlenging SPUK crisisbanen

Datum

28 april 2021

Ons kenmerk

-

1. Aanleiding

- Vanaf 15 december 2020 tot 1 juli 2021 kunnen gemeenten een Specifieke Uitkering (SPUK) aanvragen bij JenV om tijdelijke krachten in te huren om het toezicht en de handhaving te ondersteunen. Hier ligt een ministeriële regeling onder als grondslag.
- Op dit moment maken circa 90 gemeenten gebruik van de regeling crisisbanen. Van het oorspronkelijke budget €60 mln. is nog circa €45 mln. beschikbaar. Het overgebleven budget moet volstaan om aan de vraag van de gemeenten tegemoet te komen.
- Vanuit de VNG en verschillende gemeenten krijgen we het signaal dat ze deze regeling graag verlengen tot 31 december 2021. Naar verwachting van veel burgemeesters wordt het in de zomer drukker, omdat mensen de natuur in trekken (stand en bossen) en horeca en niet-essentiële detailhandel weer open gaan. Dit beeld is de afgelopen weken ook al zichtbaar in de parken (van grote steden).
- Afgelopen jaar hebben we gezien dat gemeenten extra steun in het reguleren van mensenstromen goed kunnen gebruiken. Bovendien blijkt uit het openingsplan dat we een deel van de zomer en in ieder geval na 1 juli 2021 nog de basisregels zullen hebben. Dit maakt ook dat er in die periode aandacht en inzet is om die regels te handhaven en de naleving te bevorderen.
- In deze beslisnotitie zijn argumenten voor verlenging samengebracht.
- De ACC wordt gevraagd een standpunt in te nemen en zich uit te spreken over het verdere besluitvormingsproces.

2. Beslispunt en advies

- Stemt u in met verlenging van de regeling crisisbanen?
- Advies: De regeling crisisbanen verlengen tot 31 december 2021.

3. Toelichting

Doel van de regeling

- Crisisbanen zijn geïnitieerd door het kabinet om de cruciale sectoren zorg, onderwijs, toezicht- en handhaving te ondersteunen. Deze sectoren hebben te maken met een grote werklust vanwege de corona-uitbraak en het uitvallen van deze sectoren zou grote nadelige maatschappelijke consequenties hebben.

Naast het ontlasten van de cruciale sectoren hebben de crisisbanen mogelijk het bijkomende effect dat mensen die door de coronacrisis langs de kant staan weer aan het werk worden geholpen. Voor crisisbanen zijn geen diploma vereist.

Projectorganisatie COVID-19

Datum
28 april 2021

Ons kenmerk

-

- Het doel van de crisisbanen in de toezicht- en handhavingssector is om de handhavers te ondersteunen en ontlasten. Zij moeten extra maatregelen handhaven bovenop de reguliere werkzaamheden. Gemeentelijke toezicht- en handhavingsorganisaties zijn geholpen met toezichthouders die fungeren als gastheer/vrouw om bijvoorbeeld de weg te wijzen, aan te spreken, voorlichting te geven, of mondkapjes uit te delen. Hier valt te denken aan onder meer straatcoaches in de openbare ruimte. Dit geldt ook voor organisaties die actief zijn in de buitengebieden en in de kustgebieden. Daarnaast kan gedacht worden aan de inzet van tijdelijk extra mensen voor bestuursrechtelijk handhaven van relatief eenvoudige taken zoals het verwijderen van fietsen of huisvuilzakkencontrole, taken waarbij geen contact nodig is met overtreders. De toezichthouders nemen daarmee een deel van de taken van boa's en politiemensen uit handen, waardoor zij zich kunnen richten op hun primaire taken rondom de bestuursrechtelijke handhaving en in het bijzonder van de COVID-19 maatregelen. Gemeenten zetten zich ook al in op dit gebied en hebben functies zoals hierboven beschreven gecreëerd.

Benutting van de regeling

- Circa 90 gemeenten maken gebruik van de regeling crisisbanen. Van het oorspronkelijke budget €60 mln. is nog circa €45 mln. beschikbaar. Het overgebleven budget moet volstaan om aan de vraag van de gemeenten tegemoet te komen.
- De gemeenten die al gebruik maken van de regeling zijn tevreden en hebben behoefte aan verlenging.
- Een deel van de gemeenten heeft nu nog geen gebruik gemaakt van de regeling, omdat het nog niet druk was, onder meer als gevolg van gesloten horeca en niet-essentiële detailhandel. In de zomer is de kans groot dat de drukte weer toeneemt –terwijl de basisregels nog zullen gelden- en mensen de natuur in trekken (strand en bossen). Zeker omdat mensen dit jaar voor de vakantie ook meer in eigen land lijken te blijven. Afgelopen jaar hebben we gezien dat gemeenten extra steun in het reguleren van mensenstromen goed kunnen gebruiken.
- De onderbouwing van dit bedrag is niet gewijzigd sinds het begin van de regeling en is tot stand gekomen in het BWO tussen de betrokken bewindspersonen begin december 2020.

Onderbouwing verlenging

- Uit het openingsplan blijkt dat we een deel van de zomer en in ieder geval na 1 juli 2021 nog de basisregels zullen hebben. Dit maakt ook dat er in die periode aandacht en inzet is om die regels te handhaven en de naleving te bevorderen.
- Daar komt bij dat de druk op de handhavers hoog is geweest de afgelopen maanden en dat dit naar alle waarschijnlijkheid zo blijft tot we definitief terug naar normaal gaan. Dit maakt ook dat er allerlei na-ijleffecten zijn op de capaciteit van de handhavers. Zo zijn er achterstanden ontstaan op andere terreinen, er verlostuwmeren ontstaan en is er een historisch hoog ziekteverzuim.

- Daarnaast zijn OCW, de VNG, de MBO-raad en JenV enthousiast over de inzet van studenten voor deze regeling. Door de coronacrisis zijn er minder stageplekken beschikbaar, waardoor studenten mogelijk studievertraging oplopen. Dankzij de crisisbanen kunnen stageplekken gerealiseerd worden die diverse studenten verder kunnen helpen om zo praktijkervaring op te doen. Bij verlenging zouden we graag met hen speciale aandacht voor deze kansen willen vragen.
- In politieke zin is het de vraag of het ten tijde van een derde golf het een passend signaal is om een regeling die ondersteuning van toezichthouders en handhavers beoogt niet te verlengen, terwijl er binnen het budget nog middelen zijn en deze sector onder grote druk staat.

Projectorganisatie COVID-19

Datum
28 april 2021

Ons kenmerk
-